
Plenarhandling

B9-0095/2024

31.1.2024

FÖRSLAG TILL RESOLUTION

till följd av ett uttalande av kommissionen

i enlighet med artikel 132.2 i arbetsordningen

om Norges beslut nyligen att inleda djuphavsbrytning i Arktis
(2024/2520(RSP))

Hildegard Bentele

för PPE-gruppen

Mohammed Chahim

för S&D-gruppen

Catherine Chabaud

för Renew-gruppen

Caroline Roose, Pär Holmgren

för Verts/ALE-gruppen

Zdzisław Krasnodębski

för ECR-gruppen

Silvia Modig

för The Left-gruppen

B9-0095/2024

**Europaparlamentets resolution om Norges beslut nyligen att inleda djuphavsbrytning i Arktis
(2024/2520(RSP))**

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av norska Stortingets beslut av den 9 januari 2024 om mineralutvinning på den norska kontinentalsockeln – öppnande av areal och strategi för förvaltning av resurserna,
- med beaktande av det norska energidepartementets strategiska miljökonsekvensbedömning av havsbottenmineraler på den norska kontinentalsockeln av den 27 oktober 2022,
- med beaktande av den norska regeringens rapport av den 20 juni 2023 om mineralutvinning på den norska kontinentalsockeln – öppnande av areal och strategi för förvaltning av resurserna,
- med beaktande av det norska miljödirektoratets uttalande av den 27 januari 2023 om utfrågningen och konsekvensbedömningen av mineralutvinning på den norska kontinentalsockeln,
- med beaktande av kommissionens meddelande av den 11 december 2019 *Den europeiska gröna given* (COM(2019)0640),
- med beaktande av kommissionens meddelande av den 20 maj 2020 *EU:s strategi för biologisk mångfald för 2030 – Ge naturen större plats i våra liv* (COM(2020)0380) samt av parlamentets resolution av den 9 juni 2021¹ och rådets slutsatser av den 23 oktober 2020 om detta meddelande,
- med beaktande av kommissionens meddelande av den 17 maj 2021 om en ny strategi för en hållbar blå ekonomi i EU – *Omställning av EU:s blå ekonomi för en hållbar framtid* (COM(2021)0240),
- med beaktande av sin resolution av den 3 maj 2022 *Mot en hållbar blå ekonomi i EU: fiskeri- och vattenbrukssektorns roll*²,
- med beaktande av sin resolution av den 7 oktober 2021 om Arktis: möjligheter, orosmoment och utmaningar för säkerheten³,

---

¹ EUT C 67, 8.2.2022, s. 25.

² EUT C 465, 6.12.2022, s. 2.

³ EUT C 132, 24.3.2022, s. 113.

- med beaktande av sin resolution av den 16 januari 2018 om internationell världshavsförvaltning: en agenda för havens framtid i samband med målen för hållbar utveckling till 2030⁴,
- med beaktande av sin resolution av den 6 oktober 2022 om nya impulser för världshaven: stärkande av världshavsförvaltning och den biologiska mångfalden⁵,
- med beaktande av det gemensamma meddelandet från kommissionen och unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik av den 24 juni 2022 *Staka ut kursen för en hållbar blå planet – gemensamt meddelande om EU:s agenda för internationell världshavsförvaltning* (JOIN(2022)0028),
- med beaktande av det gemensamma meddelandet från kommissionen och unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik av den 10 november 2016 *Internationell världshavsförvaltning: en agenda för havens framtid* (JOIN(2016)0049),
- med beaktande av kommissionens verbalnot nr 21/13 från oktober 2023 till Konungariket Norges utrikesdepartement,
- med beaktande av konventionen om biologisk mångfald, som trädde i kraft den 29 december 1993, av det globala Kunming–Montreal-ramverket för biologisk mångfald och av beslut 15/24 från den 15:e partskonferensen för konventionen om biologisk mångfald om bevarande och hållbar användning av biologisk mångfald i kust- och havsområden,
- med beaktande av FN:s havsrättskonvention (Unclos), särskilt artikel 145 om skydd av den marina miljön,
- med beaktande av avtalet inom ramen för Unclos om bevarande och hållbar användning av marin biologisk mångfald i områden utanför nationell jurisdiktion (*BBNJ-avtalet*),
- med beaktande av mandatet för Internationella havsbottenmyndigheten, som inrättats genom Unclos, och av 1994 års avtal om genomförandet av del XI i Unclos,
- med beaktande av konventionen för skydd av den marina miljön i Nordostatlanten (*Osparkonventionen*), som omfattar arktiska vatten,
- med beaktande av Spetsbergstraktaten från 1920, som undertecknades den 9 februari 2020 i Paris,
- med beaktande av konventionen om miljökonsekvensbeskrivningar i ett gränsöverskridande sammanhang⁶, som undertecknades i Esbo den 25 februari 1991 (*Esbokonventionen*) och dess protokoll om strategiska miljöbedömningar⁷,

---

⁴ EUT C 458, 19.12.2018, s. 9.

⁵ EUT C 132, 14.4.2023, s. 106.

⁶ EUT C 104, 24.4.1992, s. 7.

⁷ EUT L 308, 19.11.2008, s. 35.

- med beaktande av högnivåpanelen för en hållbar havsekonomi, där Norge är en av grundarna,
- med beaktande av Internationella naturvårdsunionens (IUCN) resolution 122 om skydd av djuphavsekosystem och biologisk mångfald genom ett moratorium för djuphavsbrytning,
- med beaktande av FN:s generalförsamlings resolution *Att förändra vår värld: Agenda 2030 för hållbar utveckling*, som antogs vid FN:s toppmöte om hållbar utveckling i New York den 25 september 2015, och särskilt mål 14 om hållbar utveckling i FN:s agenda 2030 för hållbar utveckling, som uppmuntrar till att bevara och nyttja haven och de marina resurserna på ett hållbart sätt,
- med beaktande av den globala bedömningsrapporten från maj 2019 om biologisk mångfald och ekosystemtjänster från den mellanstatliga plattformen för biologisk mångfald och ekosystemtjänster,
- med beaktande av det avtal som antogs vid den 21:a partskonferensen för FN:s ramkonvention om klimatförändringar (COP21) i Paris den 12 december 2015 och som trädde i kraft den 4 november 2016, inklusive senare beslut från partskonferensen,
- med beaktande av den särskilda rapporten från den mellanstatliga panelen för klimatförändringar av den 24 september 2019 om havet och kryosfären i ett förändrat klimat,
- med beaktande av artikel 132.2 i arbetsordningen, och av följande skäl:
  - A. Den 9 januari 2024 godkände det norska Stortinget ett beslut om att tillåta utforskning av en yta om 281 200 kvadratkilometer i Arktis för eventuell djuphavsbrytning. Processen är öppen och ytterligare beslut om utvinningsplaner eller utvinningstillstånd kräver ytterligare demokratiska beslut av den norska regeringen, i enlighet med den norska lagen om havsbottenmineraler. De första utvinningsplanerna måste enligt beslutet godkännas av Stortinget.
  - B. Det norska miljödirektoratet anser att miljökonsekvensbedömningen visar på betydande kunskapsluckor om natur, teknik och potentiella miljöeffekter och att den därför inte ger en tillräcklig grund för mineralutvinning.
  - C. Norge och EU har djupgående och långvariga förbindelser som grannar och partner, delar samma politiska mål och grundläggande värderingar och är en del av den inre marknaden genom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.
  - D. En stor del av det område som föreslås för utvinning ligger på den norska utvidgade kontinentalsockeln och mycket av området ovanför denna sockel betraktas som fritt hav och områden för internationellt fiske. Denna kontinentalsockel omfattas av bestämmelserna i Spetsbergstraktaten från 1920. Området tillhör fiskeskyddszonen runt Svalbard, vilket innebär att partsstaterna, däribland 22 EU-medlemsstater och 23 andra stater, har lika möjligheter att etablera fiske.

- E. EU skickade en verbalnot till Norge i oktober 2023 där man uttryckte sin oro över den aviserade djuphavsbrytningens betydande negativa effekter på fiskbestånden, fisket och tillträdet till fiskeområden, däribland på Svalbards kontinentalsockel.
- F. Norge har undertecknat Esbokonventionen och protokollet om strategiska miljöbedömningar, vilket innebär att Norge har en rättslig skyldighet att undvika betydande gränsöverskridande effekter. Norge har också en rättslig skyldighet att skydda den marina miljön enligt Osparkonventionen.
- G. Det har fastställts att ekosystemen i Arktis är av central miljömässig betydelse för den biologiska mångfalden, fiskbestånden och klimatregleringen. Dessa särskilt sårbara ekosystem utsätts redan för tryck från klimatförändringarna som resulterar i surare och varmare hav, vilket sannolikt kommer att påverka migrationsmönstren för viktiga fiskbestånd. Mineralutvinning på den arktiska havsbotten riskerar att frigöra metan som lagras i subglaciala ekosystem och arktiska permafrostområden. De arktiska ekosystemen är mycket känsliga för föroreningar och annan mänsklig påverkan. Nödvändiga återställnings- eller saneringsprocesser är mycket svåra att genomföra på grund av de svåra naturförhållandena och de långa avstånden till hamnar.
- H. Djuphavet är jordens äldsta biom och världens mest utforskade område. Djuphavet anses ha den största biologiska mångfalden på jorden. Det tillhandahåller viktiga miljö tjänster, såsom långsiktig koldioxidbindning, och är känsligt för mänskliga störningar. Havet absorberar omkring 90 % av all överskottsvärme och 25 % av alla koldioxidutsläpp i världen. Stor oro har uttryckts över djuphavsbrytningens inverkan på förlusten av biologisk mångfald och på ekosystemets funktion, och effekterna av den kommer att bestå för många generationer framöver. Havet bör erkännas på internationell nivå som en gemensam global resurs och bör skyddas mot bakgrund av dess unika karaktär och sammanlänkning och de livsviktiga ekosystemtjänster som det tillhandahåller. Nuvarande och framtida generationer är beroende av dessa tjänster för sin överlevnad och sitt välbefinnande.
- I. BBNJ-avtalet undertecknades i juni 2023. EU och Norge var bland de första att underteckna avtalet. BBNJ-avtalet var en prioritering för EU, som ledde förhandlingar på global nivå genom BBNJ-koalitionen för höga ambitioner, en koalition som inrättades vid toppmötet *One Ocean* i Brest i februari 2022 och som Norge också anslöt sig till. Enligt BBNJ-avtalet ska bedömningar göras av den ekonomiska verksamhetens inverkan på den biologiska mångfalden i det fria havet.
- J. Det är inte möjligt att utifrån nuvarande vetenskapliga rön göra en korrekt bedömning av djuphavsbrytningens miljökonsekvenser, och internationella forskningsinsatser krävs fortfarande för att nå vetenskaplig konsensus i denna fråga. Kommissionen har betonat behovet av långsiktig forskning för att en riktig bedömning ska kunna göras av djuphavsbrytningens effekter. En alltför tidig prospektering och brytning skulle kunna orsaka bestående och oåterkalleliga skador på ekosystemen. Det krävs mer vetenskaplig forskning för att fullt ut förstå djuphavsbrytningens potentiella effekter på den marina miljön och den biologiska mångfalden.
- K. Att öppna detta område för djuphavsbrytning skulle kunna medföra skada på fiskbestånden och fisket. Det skulle även kunna påverka tillträdet för EU-

medlemsstaternas fartyg till fiskeområdena i området. Internationella fiskeintressen, däribland för EU:s fiskerisektor, beaktades inte i konsekvensbedömningen för detta beslut. I november 2021 efterlyste de europeiska rådgivande nämnderna för fjärrfiske, pelagiska bestånd och nordvästliga vatten ett moratorium för djuphavsbrytning, efter att ha utfärdat liknande rekommendationer 2020 och 2019. Norges fiskarförbund har också varit mycket kritiskt till beslutet.

- L. På internationell nivå har allt fler stater, däribland sju EU-medlemsstater (Finland, Frankrike, Irland, Portugal, Spanien, Sverige och Tyskland), uttryckt sitt stöd för ett moratorium, ett uppehåll av försiktighetskäl eller ett totalförbud mot djuphavsbrytning. I september 2021 antog IUCN:s världskongress med överväldigande majoritet ett förslag om ett moratorium för djuphavsbrytning som lagts fram av bland annat Internationella havsbottenmyndigheten, med stöd av bland annat Portugal, Rumänien, Spanien, Sverige, Tyskland och Österrike.
- M. 37 finansinstitut, med motsvarande 3,3 biljoner euro i gemensamma tillgångar, har uttryckt sin oro över djuphavsbrytning för medlemsstaterna i Internationella havsbottenmyndigheten. Internationella företag som Volvo, BMW, Google, Samsung, Phillips, Northvolt och Volkswagen har uttryckt sitt stöd för ett moratorium för djuphavsbrytning och har åtagit sig att inte anskaffa eller finansiera mineraler från djuphavsbotten. Norges största företag Equinor har betonat att det behövs mer kunskap om djuphavsbrytning utanför Norges kust och har dragit slutsatsen att det ännu inte är genomförbart på grund av miljöriskerna. Finansieringsinitiativet från FN:s miljöprogram har varnat finanssektorn för att det inte finns något förutsebart sätt att finansiera djuphavsbrytning, i dess nuvarande form, som är förenligt med finansieringsprinciperna för en hållbar blå ekonomi.
- N. En stor del av efterfrågan på råvaror kan och bör tillgodoses med hjälp av åtgärder för återvinning och cirkulär ekonomi, utveckling av ersättningsmaterial och politik för att minska efterfrågan.
  - 1. Europaparlamentet uttrycker sin oro över Stortingets beslut av den 9 januari 2024 om att öppna områden för djuphavsbrytning.
  - 2. Europaparlamentet noterar att Stortingets beslut omfattar en process för fortsatt kartläggning, kunskapsinhämtning och bedömning av en eventuell utvinningsverksamhets miljöpåverkan, och att det inte automatiskt beviljar tillstånd för utvinningsverksamhet, eftersom de första utvinningsplanerna måste godkännas av Stortinget enligt beslutet.
  - 3. Europaparlamentet upprepar sina uppmaningar till kommissionen och medlemsstaterna att stödja ett internationellt moratorium för djuphavsbrytning, bland annat vid Internationella havsbottenmyndigheten, fram till dess att man i tillräcklig utsträckning har undersökt och utforskat hur djuphavsbrytning påverkar den marina miljön, den biologiska mångfalden och mänsklig verksamhet till havs och man kan förvalta djuphavsbrytning så man säkerställer att den marina biologiska mångfalden inte går förlorad eller att de marina ekosystemen förstörs. Parlamentet uppmanar alla länder att tillämpa försiktighetsprincipen och stödja ett internationellt moratorium för djuphavsbrytning.

4. Europaparlamentet påminner om Norges skyldigheter som part i flera fördrag, särskilt Spetsbergstraktaten, i olika avtal om förvaltningen av fiskebestånden i området, i Osparkonventionen för skydd av den marina miljön i Nordostatlanten, däribland arktiska vatten, mot de negativa effekterna av mänsklig verksamhet samt i Esbokonventionen. Parlamentet betonar att både EU och Norge har undertecknat BBNJ-avtalet och uppmanar alla andra parter i Unclos, inbegripet Norge, att underteckna och ratificera det utan dröjsmål.
5. Europaparlamentet uppmanar Norge att fortsätta arbetet med EU i en anda av ömsesidigt partnerskap och med den gröna alliansen, som undertecknades i april 2023, för att ta itu med alla problem och säkerställa skyddet av den marina miljön och de arktiska ekosystemen. Parlamentet uppmanar kommissionen och Norge att föra en kontinuerlig dialog och att utbyta vetenskaplig forskning och kunskap om havsbotten och en hållbar förvaltning av havet. Parlamentet understryker att Norge och EU genom sina respektive strategier har ett likartat tillvägagångssätt när det gäller en balanserad råvarupolitik som bygger på minskad efterfrågan, återanvändning, effektivitet, återvinning, användning av avfallsflöden och ersättning.
6. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet, kommissionen, Stortinget och Norges regering.